Ч. 111 (11.364). Львів, неділя 20. травня 1928. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLVI.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

## „Економічна контрреволюція".

Львів, 19. травня 1928.

Економічною контрреволюцією звуть радянські офіційні органи і преса справу тзв. економічної шпіонажі й саботажу, що їх мала проводити в життя організація інжинірів у Донецькому басейні на всіх вугляних підприємствах і копальнях. Ця контрреволюційна діяльність інжинірської організації мала тягнутись від 1921 року аж по день її ліквідації.

Слідство в справі тієї контрреволюційної діяльности вже покінчене і в Москві почнеться за кілька днів великий процес, що приковує вже тепер до себе увагу цілого політичного світа. На лаві обвинувачених засяде 53 висококваліфікованих інжинірів і техніків, між ними 5 давних власників копалень, а серед усіх і трьох німецьких підданих. І саме завдяки тому, що між обвинуваченими є й німці, процес став першорядною сензацією дня в цілому політичному світі. Від висліду процесу, точніше від звільнення або засуду німецьких підданих, залежатимуть у майбутньому політичні й ділові звязки між СРСР і Німеччиною. А Німеччина нині одинока европейська держава, що живе в тісних ділових не тільки політичних але передовсім господарських взаєминах зі СРСР. Вже само арештування німецьких інжинірів сильно захитало німецько-більшовицькими взаєминами та внесло до них дуже велику дозу недовіря. Самозрозуміле, що засуд обвинувачених німців дасть далеко гірші наслідки.

Та тим одним не вичерпується ще сензаційність справи і великанське заінтересування нею на заході. Є до того ще й інші причини. В актах обвинувачення, що проголошені в більшовицькій пресі, стоїть чорне на білому, що в діяльности обвинувачених нині б. змовників-інжинірів були заінтересовані також Польща і Франція, які через своїх офіціяльних представників у СРСР тримали звязок з організацією змовників і мали передавати їй гроші на роботу від себе і від бувших французьких власників копалень у Дон. Басейні, а далі від організації б. власників копалень емігрантів і від усяких заінтересованих у шпіонажі та саботажі закордонних фірм. Проти дотичних місць у акті обвинувачення запротестували вже офіціяльно представники Франції та Польщі у Москві. Та ці протести на зміну акту обвинувачення ніякого впливу не мали. Отже і наслідком зачеплення у процесі урядів аж трьох держав і деяких фірм у тих державах, особливож німецьких, ціла справа донецьких змовників набрала першорядної політичної закраски міжнародного значіння. Підтримували чи не підтримували названі держави економічну контрреволюцію у СРСР — ось проблема, яку має розглядати і вирішувати московський суд. Як він її вирішить? Очевидно корисно для себе і своїх тверджень.

На чім основується акт обвинувачення в тому процесі? — На зізнаннях деяких обвинувачених, а в першій мірі на зізнаннях інжиніра-москаля Матова. Цей Матов говорить про те, що організація змовників почала творитись у 1921 р., цілковито оформилась слідуючими літами, а від 1925 р. представляла вже велику політичну силу. Її члени займали всі відповідальні становища як у копальнях тресту „Донвугіль", так і в самій управі тресту та зокрема в його відділі для закордонних звязків і в Харкові та в Москві. Метою організації було, по зізнанням Матова, недопускати до повної експльоатації вугляних багацтв, гальмувати її технічними засобами, фаховим добором лихих машин, затоплюванням найбогатших копалень, надмірно високо вишрубованими, але фактичними коштами продукції, доцільним закуповуванням непридатних і старих машин у закордонних фірмах. Всі закупи та всі замовлення за кордоном переводили все члени організації донецьких змовників як фаховці та специ. В часі своїх ділових поїздок за кордон зносилися вони безпосередньо з бувшими великими власниками донецьких копалень не тільки емігрантів, але й французів, німців і інших, одержували від них гроші та укладали пляни саботажу. Від фірм, у яких набували машини, діставали відсотки на потреби організації. З акту обвинувачення довідуємося далі ще й те, що закордонні фірми, в даному випадку німецькі, посилали своїх монтерів для вставлювання машин. А ті приїхавши на місце вчили змовників, як ці машини чим скорше псувати, щоби таким чином гальмувати промисл і робити прислугу для фірм задля нових замовлень у них. Ці монтери та інжинірі чужих фірм мали теж розділювати і передавати гроші змовникам. При допомозі такого саботування промислу мали змовники осягнути подвійну ціль. З одної сторони тамувати розвиток промислу, а з другої сторони зберігати якнайбільше майна для власників, що ждали на упадок більшовиків і на чужу інтервенцію.

Ось стільки каже акт обвинувачення, цитуючи зізнання Матова й кількох інших обвинувачених. Добре, скаже дехто, акт обвинувачення побудований на зізнаннях самих обвинувачених, але звідки взялися у більшовицької влади докази на діяльність змовників перед тим, заки ще зізнавали обвинувачені? Того ніхто не знає, не написане це і в акті обвинувачення, але не важко цього додуматися. Та всеж слід тут ствердити одно, на що вказує цей сензаційний процес, а саме: весь вугляний промисл у Донецькому Басейні не тільки не був як слід наладнаний, але валився і ставив під знаком запиту всю більшовицьку важку індустрію і взагалі всю господарку. Більшовики мусіли найти причину цього явища і найшли її в саботажі. А чи в інших галузях промислу справи стоять краще? Нічого подібного, бо навіть з обговорюваного акту обвинувачення виходить, що змовники мали своїх активних спільників і там. Виходить, що весь радянський важкий промисл переживає також лихоліття як вугляний. Але чи винні цьому направду змовники і саботажники? Думаємо, що ні. Винна цьому вся система більшовицької господарки, винні її автори.

## Модест МЕНЦІНСЬКИЙ

### приїздить зі Штокгольму. Перший концерт у Львові 24. травня ц. р. в салі Лисенка.

## Відгуки і замітки.

### Благальний лист п. Оксани Каблудицької до Америки.

Хто хотів би довідатись про дійсний стан річей на українських землях під Польщею, той повинен читати українсько-американську пресу взагалі, а комуністичну зокрема. Свідчать про це наглядно нюйорські „Українські Щоденні Вісти", поміщуючи статтю якоїсь Оксани Каблудицької „УНДО в наймах Пілсудського". Якже це сталося, що УНДО найшлося в наймах Пілсудського? А сталось воно дуже просто і то з першого маху. Вже на першому засіданні сойму „посли з УНДО показали себе найвірнішими пахолками пана Пілсудського" підчас демонстрації комуністів на відкритті сойму. Хід того засідання змалював сердобільній п. Оксані неназваний посол-українець менш-більш ось так:

Коли комуністи, сель-роби, білоруси-соціялісти й радикали повитали Пілсудського „громогласним": „Геть фашистівський уряд Пілсудського!", поліція почала виволікати комуністів, а опісля й тих послів, що стали в їх обороні.

„Саме в той мент, коли поліція обдаровує і нас (неназваних українських послів, а як з дальшого виходить сельробів! — Ред.), некомуністів, без жалю стусанами, саме тоді всі посли з ППС демонстративно встають і стоячи співають „Червоний Прапор". Цим ППС показує на людях, що вони таки соціялісти!..."

Хтось з українців затягнув „Ще не вмерла", але пісня урвалася і затихла.

„Коли поліція виштовхувала нас із сойму, протягом того часу співають ППС стоячи революційний свій гимн „Червоний прапор"... Ми несамохіть звертаємо очі на лави, де засідають посли з УНДО. Ми сподівалися, що в ту хвилину за прикладом пепесів і УНДО встане і заспіває „Ще не вмерла Україна". Але де там! Петлюрівський колишній дипльомат Дмитро Левицький і вся його братія з УНДО сидять з олімпійським спокоєм, лише мовчки поглядають у наш бік з якимсь призирством до нас".

З приводу такої поведінки послів УНДО правдомовна п. Оксана звертається до українсько-американського робітництва з благанням-мольбою:

„Товариші! Любі краяни по той бік океану! Від імени жіноцтва, що їм тюрма вирвала чоловіків, від імени матерів, що ллють сльози за вязнями-синами я молю вас, благаю: допоможіть нам в організований спосіб плямувати зрадницьку політику соймових послів із УНДО".

послівпевиІПі- ( )тибовеаіносиаін о о оо

А те „плямування" має відбуватися в той спосіб, що кожна „українська робітниче-селянська організація" в Злучених Державах і Канаді пішле на адресу голови Українського Соймового Клюбу Дм. Левицького протест з приводу „угодівської лінії поведінки УНДО", а його відпис перешле пос. К. Вальницькому для оголошення в „пролетарській пресі" Галичини.

Наші читачі знають хід першого засідання сойму і поведінку на ньому українських послів. Вони знають, що Український Клюб не брав участи в святочному відкритті сойму, вони знають, що той клюб довідавшись про події, негайно явився на салі з піснею „Ще не вмерла Україна", щоби взяти в оборону радикальних послів. Український Клюб устами пос. Загайкевича перший запротестував проти поведінки уряду і введення поліції до сойму. Український Клюб поставив нагле внесення в справі амнестії і провів його у соймі.

Тимчасом з представлення сельробівської Оксани виходить, що в обороні арештованих послів демонстрували тільки пепесівці, що сель-роби з пос. Вальницьким на чолі співали „Ще не вмерла Україна", обороняючись перед наступом поліції, а українські посли весь час сиділи на салі і безучасно приглядалися виволіканню комуністичних і сельробівських послів. Буйною і скривленою в бік брехливости фантазією наділена п. Оксана мабуть забула додати, що ні одного сельробівського посла не арештовано, ні одного з них не виведено зі салі. Сель-роби Вальницького, які тепер організують протест проти „зрадницької поведінки УНДО" хоч були весь час на салі, дуже слабо ангажувалися в оборону своїх комуністичних сусідів.

Сельробівська Оксана, висилаючи благальний лист до українського робітництва в Америці зі своїми істеричними видумками та вихвалюючи пепесівців, не повинна була обмежитися до „плямування" УНДО і признання сельробам за спів „Ще не вмерла Україна" (п. Оксана вміє й жартувати!), але й поручити „робітниче-селянським організаціям", щоби висилали признальні листи пепесівцям на руки пос. Марка.

Ось як усвідомлюють сель-роби українське робітництво в Америці про краєві справи, ось на що вони зужиновують свою енергію.

## За економічну контрреволюцію

**Процес 53-ох донецьких інжинірів і техніків.**

Процес цей мав початися ще 15. травня, але його відложено спершу на 18. травня а потім аж на 24. Він буде відбуватися у величезній тзв. кольоновій салі московського союзу професійних спілок.

До трибуналу входить: ректор московського університету **Вишинський**, як голова, голова карно-судової колегії Верховного суду **Антонов-Саратовський**, заступник голови Верховного Суду СРСР **Вюжін** і два донецьких робітники, як члени трибуналу. Обвинувачувати буде заступник народн. комісаря юстиції РСФРР **Криленко** і старший помічник прокуратора Верховного Суду **Рогінський**. Крім того будуть ще так звані громадські обвинителі в числі 5-ти осіб. Ось вони: інж. Шеин (голова ВМБІТ), проф. Осадчий (заст. голови держплану СРСР), проф. Бах (дир. хемічн. інст. ім. Карпова), Гринько (член президії Держплану СРСР, українець) і Крумін (редактор газ. „Экономическая Жизнь").

Обвинувачених буде боронити 18 адвокатів. Німеччина домагалася, як відомо, допущення німецьких адвокатів для оборони обвинувачених німців, але це домагання більшовики відкинули.

## ЗА РЕВІЗІЮ ТРІЯНОНСЬКОГО ДОГОВОРУ

(ua) До Будапешту приїхав син лорда Ротгерміра, член англійської палати громад [illegible] Гармсворт, який був прийнятий на спеціяльній авдієнції у мадярського регента Горті[illegible] потім у голови ради міністрів Бетлена. Англійського [illegible] сла витають дуже урочисто. Як відомо, його батько лорд Ротгермір проводить від року кампанію за ревізію [illegible] Мадярщини [illegible] сього договору [illegible] Кажуть, що [illegible] цому [illegible]

# За Українську Академію Наук.

III.

Для киян буває велике свято, як приїде хто із галицьких учених, чи письменників до золотоверхого Київа. Витали свойого часу на Україні галицькі громадські та культурні діячі на святі відслонення памятника Котляревського в Полтаві (1906 р.), ювилеї Лисенка і Нечуя-Левицького (1906 і 1908 р.) та своїми появами, палкими промовами помагали розбивати царський престол. Сьогодні приїздять вони до Київа як наукові чи культурні співробітники Академії, головно „Історичної Секції" та зустрічаються просто з овацийними привітаннями. Ледви вийде на естраду галицький промовець, а вже зривається гураган оплесків та оплесків. Нерідко встає публика з місць, а так само дякують кияне за доповідь. Для киян, — галичани це то любі гості, але рідні брати і речники духового та культурного єднання. Вистане, коли в полудне на будинкові Академії при вул. Короленка 54 появиться оповістка, що промовляє вечером хтонебудь із галицьких культурних робітників, а можна бути певним, що саля буде битком набита. Потвердять це, без сумніву, акад. Студинський, д-р Свєнціцький, д-р Колесса, д-р Макарушка і д-р Кордуба, які останніми часами приїздили до Київа із своїми доповідями.

Одначе вражало галицьких промовців, що з вийском акад. Грушевського, Перетца, Корчаківського, або Пфейфера, в президії Академії ніколи ніхто на їх доповідях не являвся. Віяло якимсь холодом, хоча галичани старалися виявлятися із всяких товариських форм супротив Президії та супротив інших членів Академії українців.

Понадто акад. Кримський заговорив у своїй „Хрестоматії" та у „Записках" істор. фільол. відділу Том X. про дві мови — галицьку й українську, при чому розписався лайкою на акад. Стоцького, або й „галичанина" Мих. Грушевського, що мовляв, колисьто писав гарною мовою, аж в Галичині її зіпсував. Можна би й не згадувати про ці статті з наукового боку безкритичні, навіяні старечою впертістю і нехітю, якби не те, що мовчання приймав акад. Кримський за апробату своїх непристойних виступів. Як мало критично вмів глядіти акад. Кримський, видно хочби із його розмови з редакцією „Вечерний Киев" з нагоди десятиліття радянської влади, в якій в відомою собі облесністю для радянської влади заявив, що раніше мали ми „искуственное" (штучне) Товариство ім. Шевченка у Львові — а зараз маємо Академію в Київі.

Відповів на цю недотепну балаканину акад. Кримського акад. Студинський у своїй доповіді про наукову роботу в Галичині за 1927 рік, виголошену в Київі дня 6. травня н. р. в салі Всенародньої Бібліотеки. Згадуючи про важкі відносини, в яких опинилися в часі війни і після неї галицькі наукові робітники, говорив акад. Студинський: „Із свойого роду болем, а може й здивуванням вичитав я у „Вечерному Киеві" статтю акад. Кримського, що назвав Наукове Тов. ім. Шевченка у Львові „искуственным произведением". Для чого має воно бути штучне, чи може тому, що поза межами радянської землі, опинилося ще вісім міліонів українців у Польщі, Чехословаччині та Румунії, які мають право до наукового і культурного життя? Чи може тому, що Наукове Товариство ім. Шевченка вдвигнене спільними, громадськими силами України і Галичини? Чи може тому, що воно своїми чотирма сотками наукових видань здобуло для українського слова право громадянства в науці серед культурних народів в Европі? Чи може тому, що наукова робота в Науковім Тов. ім. Шевченка поклала угольний камінь під заснування київської Академії Наук? Чи може тому, що акад. Кримський не брав участи у виданнях Наук. Тов. ім. Шевченка і через те воно „искуственное произведеніе"?... Явесь прикре непорозуміння, чи брак симпатії для галицької культурної праці бачу у цих словах акад. Кримського".

А коли приглядаємося спискови галичан, членів Академії, то досі було їх всього пятьох: Стоцький, Гнатюк, Студинський, Горбачевський і Дністрянський. Один із них (Гнатюк) умер і залишилося всего чотирох. Якже дивно відбиває це число при 35 академиках росіянах? Зачислено в Академії вже життєпис кандидата на академика д-ра Філярета Колесси, але до самого іменування не дійшло, бо на основі реферату акад. Перетца провалено кандидатуру росіянина Резанова, а тоді неодмінно заявлено, що не будуть обрані на першому (істор.-філ.) відділі дальші академики аж до проголошення нового статута. Інші відділи вибрали за той час д-ра Горбачевського і Дністрянського.

Міг би дещо сказати д-р Раковський про прикрости, з якими зустрінувся, коли його вликано до Київа, щоби впорядкував антропольогічний музей пок. Вовка. А чи імена Возняка, д-ра Вол. Левицького, д-ра Стеф. Рудницького, д-ра М. Кордуби, д-ра Ст. Балея, д-ра Гординського та інших численних і гарних наукових робітників-галичан, що служили і служать розвиткові української науки не заслугують на се, щоби їх ставлено бодай на рівні з тими російськими ученими, членами Академії, про котрих написав при обслідуванні гром. Озерський, що вони „не сприяли і не ставилися прихильно до розвитку української культури".

Можна би ще багато писати на цю тему та рука дрожить і серце тривожно бється. Можна хіба сказати, що треба радіти з уступлення дотеперішньої Президії У. А. Н., бо день в день йшли за неї наклепи, сплетні, доскулювання, а вслід за тим рорденорування, яке науковій роботі не сприяло. Нова Президія повинна щиро дбати, щоби такі події, про які я згадав, належали до минувшини, а може поталанить їй поставити Академію так, щоби вона, по думці обслідування гром. Озерського, „забезпечувала природний процес скупчення в наукових центрах України найвидатніших українських наукових сил", щоби „притягнула українські наукові сили із закордону, з цілої Західної України, Закарпатської України, з Буковини".

Завважу, що акад. Грушевському предкладано місце в Президії, одначе супроти змальованих важких відносин, які витворила попередня Президія, він не згодився на вибір. Тому й вибрано Президію із трьох, а не з пяти осіб, як намічувано. Та нема сумніву, що відношення в Академії переміняться і по Заболотнім, старім, київськім громадянині, засяде на президіяльному місці чоловік, що одинокий зміг би виконати величезну й відповідальну роботу, яка жде Академію.

**Лівобічний.**

---

# Із подій та рефлексій.

(Від власного кореспондента.)

**Варшава, 15. травня 1928.**

II

**Старі люди й старі методи.**

Закид старечости був одним із найважчих тарапів, якими били в попередній сойм його санаційні противники. Нові, мовляв, мусять прийти люди, нові й молоді, на зміну старим, нові, що знають і розуміють нові течії в громадянстві й новим пройняті розумінням парляментаризму, на зміну старим, які знищили повну державно-творчу індоленцію та скомпромітували своєю персональною нікчемністю цілий парлямент. Перейшли вибори й гурмою увійшли до сойму нові люди. Та, але проходять місяці, а нові люди все залишаються „новими", відомими нікому аномімами, які не тільки абсолютно нічим не виявляють своєї вищости над своїми „старими" попередниками, але взагалі не виходять на світ, залишаючись у тіні, як сіра маса, що тільки по наказу одиниць вміє при голосуванні підносити руку. Справді, дивна річ: можна на пальцях одної руки вичислити тих польських послів, яких не було в минулому соймі та які чимнебудь дали себе вже пізнати на парляментарному форумі. Ще цікавіше, що такий впр. клюб „одиниц", який впровадив до сойму поверх сотні нових людей, висуває на зовні майже самих „старих" послів, і то таких, із котрих деякі вже в минулому соймі мали далеко не найкращу славу. А й сам голова клюбу ББ., полк. Славек, особисто ані на трибуні ані в комісіях ще не виступав, а тактика клюбу ББ (непослідовність при виборах президії сойму разом із зачною сепесією пуста обструкція при інавгураційному засіданні, постійне спільне голосування з ендеціею і „Пястом", зражнення і відштовхування цілої лівиці, відсутність всякої законодатної ініціятиви і т. п.) здається не викликує великого захоплення навіть у санаційних колах. Проф. Крижановський виступає виключно як фаховець-економіст, а позатим із „нових одиниц-вичів" понад рівень пересічности ще не вибивається ні один посол (пп. Подгацький, Дзедушицький, Голинський). Зате з клюбу ББ найбільше відомими й найголоснішими є: пос. Бирка (голова бюджетової комісії), який пійшовся у ББльоку виключно завдяки Вітосові, що наслідком якихось закулісових махінацій в останній хвилині поставив на державній лісті „Пяста" замісць нього — когось іншого; пос. Поляткович, кол. член „Стр. Хлопського", більший пілсудчик від самого Пілсудського, що показалося зараз таки на першому засіданні сойму, коли то маршалок гукнув на нього „цихо там"; посол Сапойца, який у мин. соймі кожну свою промову починав від громів на обшарників, а нині завзято боронить міністра Ниязабітовського, та про якого недавно писав „Роботнік", що в мин. соймі з успіхом грав ролю „весолка" (блазня)...

А з інших польських посольських клюбів лише з ендеції вибивається „новий" проф. Рибарський (економіст) та зараз побіч нього сидить такий „новик", як — Тромпчинський. У ППС ніхто з нових просто не всилі випередити старої гвардії, що має на чолі таких Дімандів і Ліберманів; у „Визволенню" тойже Возьніцький (б. сенатор) і тойже Путек та Ба-

---

І. СВЄНЦІЦЬКИЙ.

# Розквіт культурно-національного життя Східної Білоруси.

(Продовження).

„Ці помніш, ты?..." сумну країну рідну, хату батьківську, тужну пісню, вбогії села з темним людом — так миле, так близьке, так дороге нам обом...

Ця поетка не є одинокою представницею ніжної білоруської лірики, в якій скриваються глибина суспільного почування, зойк протесту і кров борні. Її молодша посестра з „Маладняка" 1926 р. Іда Чырвань, що пяніє у „Жытневому прасторі", слухаючи казку

„шапацяць што у сінь каласы"... „Закахалася бурай, грымотай, што бліскоча і бе пяруном. Закахалася сонцам, всокай, працай вольнай, не песияром. Закахалася вескі саломай, каласамі ячменю, вуса. Прывітаньне ім шлю я з паклонам: у шапацеными я іхнім расла. Закахалася гораду шумам, яго хваляй жыцця таухатвей. Захапляе мяне геты гоман, акунуся у яго з галавой. Закахалася сьветам ад сонца, захапеньнем праменьнямі ад гор. Сэрца поуна каханьнем бясконцым — І складаюцца песьні у узор.

І так само ніжно відчувають усю красу сучасної буденної праці біля творення нового життя — Бандырина, Вішневская і Пфлямбавм, яким присвячена „Маладняком" невеличка книжка „Вершы". Верші ці — це спів землі, це гомін життя.

„Шептам дзіуным прасторы спавіты — Завілося калосьсе у вянок...
Хоць і цяжка бывае часінай — Я люблю і прастор і палі
Змрок кудлаты у аншарах загінуу — плыве шум
калясістымі ралін.
Люба полях агністага лета — ды з серпом на плячы
спатыкаць.
І на постаць спелага жыта — ад расы да расы працаваць".

Людина вся поринає у працю і зливається із масою, із світом. Це космічно-вселюдське переживання передає та сама Бандырина ось як:

„Слауны дзянек... Мільенам праменьняу, чырваньню сонца гуляв у гадох. Глянула, успомніла — моцнымі зьвеньнямі, моцная сіла у нашых радох".

„Раньня марозлівага сині чутны... Чую дасюль яшчэ стогн пад навалаю збуцьвелай рукі. Доуга, ці доуга чакаць нам чаканага? — Молатам моцным... б'юць кайданы. І усьміхнулася сонца жаданае. Глянула — Воля ідзе палавом. Воля магутная, Воля чаканая, моцная плыньню імкне к братом... Воля магутная, шчасьце валікае чырванью плыньню льецца к братом".

Зовсім природно, що людина може сказати про себе, коли

„Завіхурыла сьпевам машына — Расквітае зарою усход... Прамень сонца спавіты ласкою ж з новым днем прывітау. А у душы дух юнацкі — бунтарскі, дух паустаньня у душы расквітау"...

Білоруські поетки всі на стороні революції, поступу, нового життя. Вони відчувають, що не може бути повороту до тієї неволі, в якій жила Білорусь. Вишневская говорить об тім у стиху „Беларусь":

„Пошлю буры агнявым палевам. Над сялянскаю хатай віхрылі
Беларусь цемнавірым павевам, бы былінку да долу хілілі.
У таманамі спавітых ібшарах крыві братнее рэчкі цяклі,
І здавалась пад цяжкай няволей Беларусі ужо
зьлічаны дні.
Але не, Беларусь непакорная! Хіба знойдзецца сіла такая,
каб навеяла сеньня дні чорныя, што учора над ей
панавалі?
Ужо голоуу ня схіліць болей Беларусі магутный сыны,
калі шчасьце пазналі праз волю. Калі зьзяюць ясныя дні...

Оце особливше почування громадської спільноти і збірноти виливається у Пфлямбаум прекрасними стихами: „На сьціна уночы" — і „Наша жіца".

„Навісьлі хмары брудным рызманом,
Пыл вочы сьцісвуу востра, няпрысмна
Гульлівым лескатам зьвінелі воды Нёмну,
І бразнуу гром пякучы, патаемны...
А дрэвы гнуліся і енчылі, стагналі,
Са сьвістам стрэхі млелі саламяныя...
І здрыганулася жыцьце кіпуча, вольна,
агністым вокам кінула пагляд.
Абліла полымем шляхі зямлі мазольнай...
Праменьня шчыльна отуліла грудзі,
паскулі вочы у радасным сьвятле,
Хай навальніца нашым сьцягам будзе..."

Оце злиття білоруської жінки з могутньою визвольною струєю є не тільки виявом її поетичного світогляду, але й вислідом її збірного життєвого розмаху.

Пригадати тут належить Цьотку (Пашкевич-Кейрісову), що прожила у нас у Львові декілька літ і постійно вносила у кружки, в яких являлася, особливий громадянський настрій і напрямок думки. А було це далеко перед війною, ще від 1908 р., коли то у нас нібито багато волі було, коли то перед нашими очима всіла університетська грушка на сухій галузці верби, що росте вже скоро 600 літ на межі польсько-української згоди в Галичині. І тоді то білоруська дівчина, хоч справжня католичка, виступала скрізь як завзята революціонерка проти всякого гніту і всякої неправди, непотрібної канцелярщини, та нещирої нібито-прихильности. Сьогодні цего поступового жіноцтва певно дві третини усіх білорусок, а в школі певно всі.

(Продовження буде.)

гівський, у „Стронництві Хлопськім" той же Домбський і Пьюта, у Пясті — старенький Средзінський і Вітос і Керпік і Ратай. А з непольських клюбів: Грінбаум і Гартгляс, Райх і Розмарін у жидів, Науман і Гребе у німців, Єреміч у білорусів. Лише справді одні українці взяли „нових людей".

Інша річ: мова ролі старих послів. Ось возьмімо один лише приклад, найбільш яскравий: колишнього маршалка сойму, посла Ратая. Єднаючи в собі зміння гарного виступу назовні (те, що німці зовуть „гутес Ауфтретен"), зручність швидкого схоплювання парляментарної ситуації та чимале почуття особистого такту, Матей Ратай швидко виплив на поверхню політ. життя та доступив чести маршалка першого виборного польського сойму, до якого-то становища давало йому ще право фахове, так мовити, знання, а саме: опанування до дрібниць складного соймового реґуляміну. За пять років свого існування, сойм переходив ріжні-прорізні дії, але всі його кріси попали марш. Ратая не торкнулися. І був один момент, коли М. Ратай міг стати найвищим достойником у державі. Це було після зречення марш. Пілсудського з вибору на президента Польщі. Під враженням того зречення пішли були представники всіх польських клюбів до п. Ратая і запропонували йому проголосити його кандидатуру, яка буда би пройшла величезною більшістю. Але Ратай відмовився, — не найшов у собі відваги протиставитися кандидатурі, проголошеній маршалом Пілсудським. Очевидно, що тимпаче потім не находив у собі відваги протиставитися з цілою рішучістю кампанії, розведеній проти сойму, як такого. Нерішучість і хитання осамітнили його, і коли прийшли вибори нового маршалка у новому соймі, падало чимало імен „старих", але його імени не назвав ніхто. Сьогодні він є одним з найактивніших членів бюджетової комісії — але й тільки...

Про те, як то не тільки старі люди задержалися у соймі, але й старі методи, протеговані якраз „новими" людьми — варто би сказати слів кілька окремо.

І. Кедрин

# З парляментарної арени.

(Власні телефонограми з 18. травня 1928)

## КОМІСІЯ ДЛЯ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ.

(ік) Під проводом пос. Радзівіла (1-ка) відбулося сьогодні засідання комісії для закордонних справ, на якому міністр Залеський виголосив двогодинне експозе про польську закордонну політику. (Гляди зміст нижче). Найближче засідання комісії відбудеться в середу і четвер найближчого тижня і тоді комісія переведе дискусію над експозе міністра.

### Експозе міністра Залеського.

(ік) Виголошене на засіданні комісії для закордонних справ довге експозе мін. Залеського про польську закордонну політику в цілому не відбігало від реферату, якого трималися майже всі його попередники. Ціла промова в кождім реченні підчеркувала миролюбивість польського уряду і змагання Польщі до закріплення світового мира, очевидно на принципі ненарушности існуючих міжнародніх договорів. При уступі про мирову американську пропозицію Кельоґа міністр заявив виразно, що Польща готова цілком погодитися на цю пропозицію при гарантії забезпеки Польщі нинішніх її кордонів. Про відношення до Франції міністр заявив, що польський уряд переконаний, що французько-німецькі відносини будуть розвиватися по лінії відповідної обережности з боку Франції, при чому Франція напевно не допустить до окружування трактатів, які є підставою мира. Господарська стабілізація Польщі скріпила, мовляв, відносини Польщі до В. Британії й Америки. Про останню подорож до Риму міністр згадав лише одним реченням, спростовавши, що вислідн цеї подорожі не мають нічого спільного зі сплетнями, які у звязку з нею появилися. Вину за труднощі нім.-польських торг. переговорів міністр скинув на Німеччину. Щодо відносин до СРСР, то вони, на думку міністра, цілком „нормальні".

## ПРО ВИДАЧУ ПОСЛІВ

(ік) Під головуванням пос. Ліберман (ППС) відбулося засідання реґуляміново комісії та посольської недоторканости, на якій рішено предложити соймові внесок про припинення карно-судового поступовання проти послів Щепюрського та Пайонка (оба з ППС). Также на найближчому засіданні сойму буде розглянена справа комуністичного посла Вячеслава Бачинського, щодо якого вже на попередньому засіданні комісія рішила не видавати його судові.

## ДЕРЖАВНИЙ ТРИБУНАЛ

(ік) У звязку з претенсією Стр. Хлопського мати також свого представника в Держ. Трибуналі, відбулося сьогодні засідання конституційної комісії. У висліді дискусії рішено, що клюб 1-ки відступить одно місце Стронництву Хлопському. Як відомо, від Українського Клюбу членом до Держ. Трибуналу зголошений д-р Яр. Олесницький.

## БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ.

(ік) Нині ведено дальше дебати над бюджетом мін-ства фінансів. З довгою промовою виступив м. і. пос. Тромпчинський (ЗЛН), зробивши між ін. закид клюбові 1-ки, що він не годиться на контролювання уряду. Проти цього закиду в дуже гострій формі застереглися промовці з 1-ки, як проти клевети. Найближче засідання комісії в понеділок.

## ЗЕМЕЛЬНА КОМІСІЯ.

(ік) Найближче засідання земельної комісії відбудеться 22-го ц. м. в 10 год. рано з таким порядком: 1) Трете читання внеску Укр. Клюбу про негайну допомогу на засіви, 2) внесок „Пяста" в справі переносу курий.

# Останні вісти.

(Власні телефонограми з 18. травня 1928)

## ПАСИВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ БІЛЯНС.

(ік) Головний статистичний уряд тільки що оголосив останнє обрахування, з якого виходить, що польський торг. біланс виказує в місяці квітні пасиву разом на 81,105.000 зол. Зменшення експорту з причини головно спадку експорту споживчих артикулів на около 4 міл. товару (коний та свиней) на около 5 міл. зол. і дерева на около 4 міл. зол.

## НЕ БУДЕ ДЕПАРТАМЕНТУ ДЛЯ НАЦ. МЕНШОСТЕЙ.

(ік) Урядово заперечують, що вістка, начеби мін-ство освіти створило у себе спеціяльний департамент для непольського шкільництва, не відповідає правді та що мін-ство ніколи такого заміру не мало.

## ЕМІҐРАЦІЯ ДО КАНАДИ

(ік) Канадійські залізничі товариства оголосили нові запотребування на робітників з Польщі. Запотребування Тов. Канадіян Пасіфік Рейлвей обіймає 2.348 робітників на ріллі, 35 служниць і 90 хліборобських родин. Т-ва Канадієн Нейшенел Рейлвейз на 1755 рільних робітників. Емігранти, прийняті до теперішнього контингенту, мають приїхати до Канади в часі між 1-им червня до 15. серпня п. р.

## БУНТ ВЯЗНІВ У РІВНОМУ.

(ік) Вчора вибухнув у Рівному бунт 190 вязнів. Вони виламали двері келій та старалися добитись на волю, ...нищучи по дорозі внутрішнє уладження вязниці. Прикликано відділ війська, який зліквідував бунт. Про причину бунту газети нічого не подають.

## ДОВКОЛА ШПИГУНСЬКИХ АФЕР.

(ік) Варшавські газети бють на тривогу у звязку з останніми викриттями двох шпигунських афер у користь СРСР Віноградова у Кракові та Рузіча у Рівному. „Пш. Вєч." подає, що викриття цих двох шпигунських афер навели на слід багато інших аналогічних шпигунських організацій, які достарчали сусідній державі дані про військо, залізниці і т. д. Трудності слідства спричинені знаменито законспірованими ячейками.

## ДИМІСІЯ ЧАНГ-КАЙ-ШЕКА.

(ік) Китайський генералісимус національ. армії та голова Куомінтангу уступив зі всіх заниманих становищ і виїжає в Европу. Причина його димісії: ріжниця поглядів з ген. Фенгом, по якого боці став націоналістичний китайський уряд. Ця причина полягає в тому, що на скільки Чанг-Кай-Шек хотів помиритися з Чанг-Тсо-Ліном волод. північного Китаю, аби спільним фронтом іти проти Японії, ген. Фенг хоче мира з Японією, щоби довести до кінця наступ проти Чанг-Тсо-Ліна.

## ПРОЦЕС РАДЯНСЬКИХ ІНЖИНІРІВ.

(ік) У Москві почався нині процес проти 53-ох інжинірів (в цьому 3-ох німецьких горожан) із донецьких копалень, обвинувачених у держ. зраді та саботажах. Розправа відбувається в салі, яка поміщує 1800 глядачів. На салі поставлено мікрофон, а перебіг процесу буде фільмований. Большевицький уряд використовує процес для широких агіт цілей.

## ЛЕТ „ІТАЛІЇ"

(ік) Останні вістки кажуть, що „Італія" є в поворотній дорозі із Землі Миколи II. Докладно не можна означити її перебування з огляду на велику мряку та атмосферичні забурення.

## НЕДУГА ШТРЕЗЕМАНА

(ік) Небезпека з недугі Штреземана ще не минула. Штреземан недужий на гостре запалення нирок у звязку з уремією. У всякому разі лікування буде вимагати цілих місяців.

## ПЕРЕД ВИБОРАМИ В НІМЕЧЧИНІ.

(ік) Вибори до німецького парляменту і пруського сойму відбудуться в неділю від 8 год. рано до 5 попол. Зголошено 31 держ. лист, а в округах крім того 642 окр. листи. Загалом зголошено 6.208 кандидатур, у цьому мущин 5717 і 491 жінок. Скількість послів, які мають бути вибрані, не є німецькою виб. ординацією означена з гори. Ординація передбачує лише, що на кожних 60.000 вибраних голосів на даму листу припадає один посол.



# По широкому світі.

По порозумінні Бенеша, Тітулеско і Маринковича чергова конференція Малої Антанти пічне радити в Букарешті 13-го червня.

Економічний Комітет Ліги Націй радитиме над міжнародним станом вугілля та цукру.

Між СРСР і Чехословаччиною почнуться небавком переговори щодо наладнання економічних взаємин.

У Гельсінґфорсі святкували 10-ліття фінської армії, що ввійшла 16-го травня 1918 р. переможно до столиці.

Німеччина та Персія підписали тимчасовий договір у Тегерані.

Спол. Держави звернулись до Ліги Націй із протестом проти надто численних митових обмежень у конвенції з 1927 р., підписаній ріжними европейськими державами.

Здоровля нім. міністра закорд. справ Штреземана поправляється.

Із білгородського шпиталя втік провідник юґославянських комуністів Цотур, засуджений на 5 літ.

# Зі спортового життя.

В неділю, дня 20. травня в год. 10.30 передпол. на майдані „Сокола-Батька", відбудуться змагання Україна II. — Чарні III. за мистецтво Б-класи. Вступ 50 сот. Перша дружина „Україна" виїжає на змагання до Стрия.



# НОВИНКИ

— **Львів потрібує 5 міл. долярів** на ріжні свої видатки і хоче їх позичити від американських промисловців на дуже важких умовах. Міська (чи пак: прибічна) рада чіхається в голову, не знаючи, чи може звязатись на таке задовження.

— **Перші опікуни стрілецьких могил.** Т-во Охорони Воєнних Могил повідомляє: На перших членів-опікунів українських стрілецьких могил зголосилися: 1) Верховна Пластова Команда, 2) Кружок У. Д. Т. ім. Бориса Грінченка, Львів — 10 могил, 3) Т-во студ. техн. „Основа", Львів — 2 могили, 4) „Червона Калина" — 2 могили, 5) д-р Олександер Дереш — 1 могила, 6) Інж. Михайло Кравців — 1 могила, 7) дир. Бронислав Янів — 1 могила, 8) ред. Лев Лепкий — 1 могила, 9) радн. Антін Костишин — 1 могила, 10) Семен Український — 1 могила. Дальші зголошення враз із вкладкою в сумі 15 зол. (на одну могилу) посилати на адресу: Т-во Охорони Воєнних Могил, Львів, Руська 18, І пов. (або вкладкова книжка Т-ва „Дністер", ч. 14.000).

— **Шевченківські свята в Румунії.** У Букарешті давали тамошні земляки святочний Шевченківський вечір, на якому відчит про Шевченка мав румунський журналіст Лянгулєску, а в вокально-музичнім відділі виступали артисти опери пані Ніколеску (сопран) і Трофімов (баритон). На бандурі грав Ілько Гаврилюк. Також українські товариства в Бакеу, в Галаці, Журжі та Кишиневі давали Шевченківські вечорі.

— **„Українські Вісти"** радянофільський паризький тижневик мав за секретаря своєї редакції — по інформаціям паризьких „Послєдніх Новостей" — жінку Махна, що недавно „перейшла на радянську платформу".

— **Шевченко контрреволюціонером.** Радянофільська організація у Франції СУГУФ скликала на передмісті Парижа у Сен-Дені свої загальні збори. Ці збори присвятили памяти Шевченка. Проводив Веллас. Почалось від докладів і „розборів" Шевченка з клясового та пролєтарського становища. Потім прийшла літературна частина: декламації. Один із декляматорів підкреслив у „Катерині" вартість промовленого слова: „Кохайтеся чорнобриві та не з москалями". Счинився гомін. Голова зборів відобрав декляматорові слово, назвавши його контр-революціонером і шовіністом. Авдиторія взяла в оборону декляматора і кинулась на президію. Голова зборів, коли настала тиша, заявив, що „у Шевченка взагалі багато контрреволюційного" і що „малосвідомі громадяни повинні читати не Шевченка, а Леніна". На це частина з присутніх покинула салю із заявою, що більше до організації „Сугуфа" не належить і основує новий гурток.

— **Ріжні вістки.** Радіоінститут повідомляє, що найбільшу скількість чистого раду має дотепер англійський уряд: цей запас важить 5 грамів і варт 4 міл. зол. — Радіостанція у Вильні вибрала на свій характеристичний сигнал кукання зазулі. — У Румунії продовжується величезська пожежа копалень в Окурі; горять 28 шибів; шкоди дійтиме до міліонів; є багато людських жертв. — В Англії зменшилось безробіття на 32.200 осіб, але безробітних є тепер ще 1,165.900 осіб. — 19 ґо ц. м. Горкий вибирається з Італії до Москви. — У Вермборов (Англія) військ. літак вибухнув в повітрі і впав на землю; летун тяжко ранений, машиніст і телеграфіст убиті. — На ліцитації в Парижі продали капелюх Наполеона і інші частини його одягі куплені в 1814 у Констанці від льокая Наполеона.

— **Голос не гине?** Інженірам інституту Марконія вдалося ствердити, що через радіо можна передавати голос вкинути музику, після того як їх фалі вже тричі обійшли земську кулю. Фізичне право каже, що енергія не гине, тож коли б вдалося збудувати незвичайно чуткий апарат, можна би ловити всі голоси, які вже давно пропомпали. Так отже можна би таким апаратом слухати співу Карузо, що був вчуть у всесвітньому етері, або голоси інших людей, які вже давно померли.

— **Чудасії.** У Сіднеї помер великий австралійський міліонер, який ... повітрі домагання, щоби його ... інститут з ... сією збірковою ...

дорогих меблів спалити. Мотивів такого бажання чудак не подає. Цікаво, чи виконавці його останньої волі зважуться на цей учинок. — Один із варшавських лікарів ствердив в одного свого пацієнта 15-літнього хлопця серце на правім боці.

— **Рекордж.** Російський оперовий співак Максим Королик оженився з американкою Мартою Кармен. Вона має 60 літ і 25 міл. дол., він має 27 літ себто молодість і голос на сцені, а вона голос у хаті. — Мадярський міністерський розпорядок щодо зміцнення засобів для боротьби із самогубцями не тільки не причинився до злагіднення нервого настрою у Будапешті, а ще й зміцнив його: за останній тиждень було в місті 40 самогубних спроб. — Розведена жінка Чарлі Чапліна Літа Грей (що виступала в його фільмі „Ді Кід" як янгол) виходить замуж за розведеного артиста Рой Л' Арсі (дійсне прізвище Рой Гвісті), який заплатив своїй жінці 40.000 дол. відступного і певний, що зробить Літу Грей щасливішою, ніж Чаплін.

— **Літературний куток.** Архитвір чеської літератури „Пригода хороброго Швейка" Гашека, перекладенний на ріжні чужинні мови, має у своїй батьківщині менше щастя як на чужині. Ця сатира на війну перероблена на фільму і на сцену користувалась незвичайним успіхом головно в берлінськім театрі „Піскатора" завдяки геніальному Паленбергові. Чехословацький театр у Пресбургу вислав до Берліна свого режісера, щоби відтворити цю песу і в себе яко мога краще. А проте не зважаючи на всі зусилля режісерів і акторів, публика і критика прийняла цю виставу дуже холодно. Причина в тому, що сучасне чехословацьке громадянство добачує в типі Швейка занадто гостру критику жовнярського духа чехословаків, які підчас війни не хитрували, а боролись сміливо в ріжних арміях. Крім цього військова влада заборонила держати в військових бібліотеках чотири дуже популярні твори Гашека, мотивуючи це тим, що вони підривають военного духа в армії.

— **Спосіб на збільшення населення.** У Парижі вийшло перше число нового тижневика „Французька дружба", який має на меті вести пропаганду, щоби чужинці, головно славяне та італійці, приймали французьке підданство та асимілювались. Редактором журналу є посол Лямбер, бувш. комісар для еміграційних справ, який вірить, що натуралізація чужинців це найкращий спосіб проти постійної зниžки уродин у Франції.

— **Мінеральогія і пол.** Російський учений проф. Мануїлов твердить, що відкрив між камінням два ріжні роди, які можна би прирівняти до ріжниць між мужеським і жіночим полом у світі органічнім. Каміння, що має ті самі прикмети може ріжнитись сильно в своїй будові; у випадках 11 мінералів проф. Мануїлов ствердив на підставі радіоактивних експериментів, що одні кубічного складу реагують немов „мужеські" типи, а восьмобічні кришталі як жіночі. Одні під впливом раду тратять свій колір, а другі зміцнюють його.

— **Найдені матеріяли.** В останньому часі київська окружна Архівна Управа знайшла по ріжних місцях чимало цінних історичних документів, що їх вже вважали за загублені. Наприклад знайшли папери та протоколи Центральної Ради за час її перебування в Житомирі, багато ріжних документів, що належали до Петлюри та Порша. Знайшли архів гетьманського міністерства торговлі й промисловости, матеріяли колишньої галицької армії, тощо. Усі ці матеріяли взято на огляд і їх переховується забезпечено.

— **Подяка.** У слід ухвали Заг. Зборів „Українського Краєвого Т-ва Опіки над Інвалідами" у Львові, дня 21. квітня ц. р., складаємо щиру подяку за вповні безкорисне лікування інвалідів УГА протягом мин. року Хв. Народній Лічниці, як також Вп. П. лікарям: д-р Ст. Балей, д-р Т. Бурачинський, д-р Я. Гинилевич, д-р І. Куровець, д-р Л. Максимонько, д-р І. Махек, д-р М. Музика, д-р Я. Наглик, лік. дент. Я. Насс, д-р М. Панчишин, д-р В. Щуровський. — **Гол. Рада УКТОНІ у Львові.**

— **Вертеп наших днів** — веснина ревія ляльок Галактіона Чіпки і Леле покажеться вперше в неділю 20-го ц. м. в 8. год. веч. у салі Муз. Т-ва ім. Лисенка (вул. Шашкевича). Білєти в адміністрації „Зиза" Руська 18, І. пов. Буде це гостинний виступ царів, послів і інших достойників у трьох відслонах з прольогом, зі співами та танцями. Дохід на будову літньої оселі „Т-ва письменників і журналістів ім. Франка" в Яремчі.

# Модест Менцінський.

**(З нагоди заповіджених концертів.)**

По довшій перерві почує наша публика знову Модеста Менцінського. З далекого Штокгольму, запрошений Музичним Товариством ім. М. Лисенка та Комітетом будови Діточої Санаторії у Підбужі, приїде на днях знаменитий інтерпретатор нашої пісні, розпочинаючи свої виступи концертом у Львові 24. травня н. р. в день Вознесення.

Можна без пересади сказати, що наша суспільність не мала ніколи такої нагоди получити „миле з корисним" як саме тепер. Бо почує артиста з божої ласки тої міри що Менцінський, а рівночасно причиниться до реалізації так гарного і корисного пляну, як будова Діточої Санаторії, на користь якої жертвував артист львину частину доходу з концертів.

Мило нам зазначити, що якраз останніми днями жертвував на потреби згаданого комітету значнішу суму князь нашої Церкви Митрополит Шептицький, а тепер відкликнувся на ту саму ціль наш великий мистець-співак!

Численні рецензії з останніх місяців поміщені у заграничних часописах, які лежать перед нами, підносять одноголосно надзвичайні прикмети як вокальної так і драматичної натури Менцінського. Зокрема музичні критики Кольонії, де, як відомо, перед виїздом до Штокгольму був Менцінський першим героїчним тенором тамошньої опери, пишуть між іншим: „...кольонська опера стратила з виїздом Менцінського останнього вагнерівського тенора і артиста старої доброї ґенерації..." (Kölner Ztg. з 25/10 1927). Той сам часопис з нагоди іншого концерту М-го пише: „...Менцінського витали як побідного вожда. Він здобув всі серця приступом..." А Kölner Woche з того самого часу (ч. 48), яка не має слів похвали для феноменального співака, кінчить свою рецензію словами: „дайте леґіон інших на його місце, а не заступить Менцінського..."

Фортепяновий дострій концертів Менцінського обняв наш відомий композитор і піяніст дир. Василь Барвінський.

Проєктується ряд концертів Менцінського також у кількох більших містах Підкарпаття. Програми і точні речинці поодиноких концертів подадуть афіші.

## Театри.

**Міський великий театр:**
19-го г. 3. попол. „Гамлет".
197-го г. 7·30 веч. „Тартюф".

**Міський „Театр Новин":**
19-го г. 8. веч. „Любов у маю".

**КІНА.**

„Аполльо": „Справа при зачинених дверях".
„Лев": „Я вбила".
„Палас": „Рай на землі".
„Фатаморгана": „Рабиня кохання".
„Байка": „Жінка з мальованим лицем".

## Зі спортового життя.

**У.С.С.К.—Зоря.**

В неділю дня 20. н. м. відбудуться на площі Сокола-Батька товариські мячеві змагання між дружиною УССК-а і С. К. Зорею. Сподіємося, що на змаганнях цих двох наших дружин явиться спортова публика численно, тимбільше, що вступ тільки за добровільними датками. Початок змагань в год. 4-ій попол.

## Біржа.

**Гроші.**

Американський долар 8·90·00—8·90·50, канадійський долар 8·85·00—8·85·50, чеська корона 0·26·33—0·26·66, австрійський шілінг 1·25·50 1·26·00, румунська лея 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·34·75—0·35·50, швайцарський франк 1·71·50—1·72·25, фунт штерлінгів 43·50·00—43·80·00, радянський червінець 28·50—30·00.

Золото: 20 корон 36·50·00—36·80·00, 20 франків 34·50·00—34·80·00, 20 німецьких марок 42·50·00—42·80·00, 10 російських рублів 47·00·00—47·40·00.

Срібло: Австрійська корона 0·67·50—0·68·00, 5 австрійських корон 3·40·00—3·50·00, австрійський фльорен 1·70·00—1·75·00, російський рубель 2·90·00—2·96·00, копійки за рубель 1·45·00—1·46·00.

**Збіжа.**

Пшениця дирська 57·25—58·25, пшениця селянська 55·25—56·25, жито галицьке 49·75—50·75, ячмінь галицький бровярняний 45·25—46·25, ячмінь на пливо 41·00—42·00, ячмінь пастівний 35·25—36·25, овес галицький 40·75—41·75, кукурудза румунська 43·00—43·50, бараболя промислова 0·00—0·00, фасоля біла 60·00—65·00, фасоля колірова 48·00—50·00, фасоля краєва 60·00—65·00, горох пів-Вікторія 63·00—68·00, горох пільний 52·00—57·00, бобик 40·00—41·00, мішанка пастівна в зерні 00·00, вика 34·00—38·00, сіно солодке краєве прасоване 9·00—10·00, солома прасована 4·75—5·25, гречка 51·75—53·25, льон 71·25—73·25, лубінь синій 24·75—25·75, ріпак озимий 71·00—73·00, мука пшенична 40 прц. 93·00—94·00, мука пшенична 50 прц. 83·00—84·00, мука житна 65 прц. 76·00—77·00, грисік кукурудзяний 67·00—70·00, мука кукурудзяна 52·50—54·50, отруби житні 29·25—29·75, отруби пшеничні 28·75—29·25, крупи гречані 89·00—91·00, пшоно 92·50—94·50, крупи ячмінні 67·50—69·50, пенцак 67·00—68·00, просо краєве 51·50—53·50, макухи льняні 49·00—50·00, конюшина краєва 190·00—220·00, мак синій 110·00—120·00, мак сивий 75·00—100·00. Мішки ютові виробу Страдом Варта 1·70—1·80, мішки уживані добрі 1·50—1·60.



† **Поминальне Богослуження**
за спокій душі бл. п.
**Михайла Самосія**
в першу річницю смерти, відбудеться у вівторок дня 22. ц. м. в год. 8-ій рано в церкві Волоській (вул. Руська) на яке знайомих і приятелів запрошує Жінка.
2230 1—1

## ОПОВІСТКИ.

**Репертуар Нового Українського Театру дир. И. Карабіневича:**

Долина:
20. V. Барон Кіммель.

Брошнів:
21. V. Циганка Аза.
22. V. Ґейша.
23. V. Вій.

Рожнятів:
24. V. Вихрест.
25. V. Ґейша.
26. V. День і ніч.
27. V. Вій.

Театр прийме доброго піяніста-ку на добрих умовах. 1—?

**40-літний товариський зїзд.** Товариші, що зложили іспит зрілости (матуру) перед сорок літами в гімназії в Стрию в 1888 р., зволять зголосити до кінця місяця травня (мая) на руки товариша д-ра Фіхнера в Стрию свою участь у товариському зїзді, який пропонуємо на день 8. липня н. р. до Стрия. — *Д-р Н. Фіхнер*, адвокат у Стрию, *д-р В. Охримович*, адвокат у Львові, *А. Старкевич*, президент Окружного Суду в Золочеві.
2211 2—2

**Готуйтеся до збірки на українських інвалідів і охорону стрілецьких могил!** У цьогорічні Зелені Свята мусимо найенергічніше перевести збірку на інвалідів Української Галицької Армії та охорону стрілецьких могил. Збірку буде переводити Товариство Охорони Воєнних могил у Львові, бо два товариства не можуть одержати дозволу на збірку. Всі жертви будуть поділені між Товариство Охорони Воєнних Могил і Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами. Очікуємо дозволу влади в найкоротшому часі. Сподіваємося, що збірка буде дозволена на цілий місяць червень. Уповноваження та збіркові листи для збирачів будуть вислані. Просимо заздалегідь приготовитися до збірки, бо пора пізна. Хв. Повітові Комітети й Філії просимо намітити збирачів.

## ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ



## ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.



## Подяка.

Вп. Панові Д-ру Володимирові Гамерському повітовому лікареві в Бучачі, складаю враз з дружиною щиру подяку, за Його солідне лікування нашого сина Омеляна в часі тяжкої недуги.

Алексій Ляшкевич
управитель школи
в Переволоці п. Бучач.
2229

**Присилайте передплату!**

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.